

MONITUM IN OPUSCULUM SUBSEQUENS.

(Apud MABILL. *Acta SS. Ordinis S. Bened.*, tom. IV, pag. 557.)

Fragmenta quædam referam ex Herigero, abbate Lobiensi, qui libros duos De vita S. Ursmari abbatis metro edidit sub initium sæculi XI, idemque res gestas S. Landelini Lobiensis monasterii conditoris, etiam versibus reddidit. Utamque hanc Herigeri lucubrationem ex bibliotheca percelebris monasterii S. Vitoni apud Verodunum accepi beneficio religiosi ac eruditi viri Bartholomæi Senoci, theologiæ lectoris, amici mei, qui, seriis licet studiis occupatus, operi nostro suppetias ferre non cessat. In ms. codice ad me transmissio legitur hæc inscriptio : IN CHRISTI NOMINE INCIPIT VITA S. URSMARI CONFESSORIS ATQUE PONTIFICIS, VENERABILIS HERIERI (legendum HERIGERI) ABBATIS INDUSTRIA METRO HEXAMETRO HONORIFICE COMPOSITA, NIMIRUM DUOBUS LIBRIS, UNO DE VIRTUTIBUS, ALIO DE MIRACULIS S. URSMARI. Primi libri hoc exordium est :

Primo supremum mira vertigine cælum

Afflans cuncta Dei fecit sapientia summi.

Post secundum librum in eodem exemplari continenter subjicitur eodem metri genere VITA S. LANDELINI cum hoc initio :

Ingenitus Genitor per Verbum cuncticreator,

Et Genitus regnans nutu fabricata gubernans.

Quæ Vita, tametsi auctoris nomen non præfert, Herigeri tamen esse persuasum habeo tum ex simili metri specie, tum ex eadem quam utrobique affert auctor etymologiam *Crispiniensis* monasterii a *crispantibus* (ut putat) aquis fontis, a sancto in eo loco elicitis. Certe Herigerum Vitam S. Ursmari metro edidisse, aliaque multa scripsisse constat ex continuatione Chronici Lobiensis, quod exstat in tomo VI Spicilegii. Cur vero utramque hanc Herigeri lucubrationem non retulerim integram, illud in causa fuit quod præter excursus quosdam morales ingratos nihil habet diversum ab Actis sive S. Landelini, quæ in secundo ; sive S. Ursmari, quæ in hoc tertio Sæculo exhibuimus, exceptis quibusdam versibus quos hic damus.

VITA SANCTI URSMARI ABBATIS

(Fragm. ex libro I.)

(Apud MABILL. *Acta SS. ord. S. Bened. Sæc. III, part. 1, pag. 608.*)

Sed nunc ex reliquis Christi taceatur alumnis,
Lamina qui vitæ mundo præclara fuere,
Doctrinaque sua replerunt undique cuncta.
Celsa, tibi geminæ mittuntur, Roma, columnæ,
Petrus cum Paulo, quorum fundata triumpho
Primatus arcem quadrum prætendis in orbem.
A quibus insignes illorum nempe sequaces
Sumpsimus auctores, illinc nobis venientes.
Clara Dionysio tunc Gallia Parisiensi
Credula divini suscepit femina verbi.
Et Clemens Mediomatricum missus ad urbem,
Edocet in solum vicinos credere Christum.
Treveribus terni mittuntur corde fideli
Trium personis Dominum, deitate sed unum
Credere qui doceant populum lavacro renovandum:
Scilicet Eucharius, Martinus, Valeriusque.
Credit Agrippinus, fidei fit Tunger alumnus.
Propugnant fortes Christi virtute duelles
Nitentem toto laqueos prætere mundo,
Decipiturque sua perfossus guttura præda,
Occumbente fide pro sacra martyre teste,
Confessore pio mortis gaudente triumpho,
Nec trepidante necem si provenisset atrocem.
Silvester, Martinus, Hilarius, Ambrosiusque,
Bricius atque Lupus, Sulpicius ac Anianus,

A Germanus Parisiacus, Germanus et alter,
Istam per normam quoniam meruere coronam,
Fert Gothus, Ausonius, Gallus, Scythæ, Noricus,
[Indus,
Hebræus, Græcus, Romanus, Barbarus omnis.
Talibus Ecclesiæ fautoribus undique firme
Obstant imbriferis vento quatiante procellis,
Desuper et petram nequeunt trepidare ruinam.
Tempore promeritæ sedarunt cœlitus iræ
Quidam terrores, plebis mala gesta piantes.
Servatius servando fidem servat pereuntem
Orando populum, Trajectum forte reservans.
Remica Remigium celebrat plebs sacra sacratum,
Francia baptismo per quem recreatur in almo.
Digna conspicuum veneraris laude Vedastum,
B Attrabata, tuas dignum relevare ruinas.
Audomare salum Morinum frenare suetus,
Nec tibi Neptuni mandans concessa tridenti,
His cum Bertino quos turbat pontus adesto.
Insignem meritis Authbertum Cameracensis
Infula commendat, qui perlustrare solebat,
Si sua condignum ferret parrochia fructum.
Morosum cleptem converterat ille ferocem :
Cujus ut hic vitam memorem quantisper et ortum
Præclue Francorum celsaque propagine natum

Haginoense solam fert hunc et rumor adultum :
 Exceptumque sacro baptismo præsule ab ipso,
 Instructumque piis cura mandane parentum
 Litterulis et lege sacra. Proinde furentum
 Ætate ut libuit juvenili, fertur in antro
 Præcipiti totus, cunctum cordis cogitatum
 Adnisus sub perditionis ferre barathrum,
 Crassari solitus spoliis prædaque viantum.

Laubacus grandem quo derivatur in amnem
 Sambram permodicus nomen tibi, Lobia, rivus,
 Figens perpetuum Morosi moribus aptum
 Infundis, vel forte suo de nomine dictis
 Maurifalasia, Maurineias, Landoleasque.
 Fertur enim quia post baptismum binomius esset
 Et post hæc Landelini cognomen haberet.
 Dum spirante Dei tandem bonitate superni,
 Respectuque pio cordis compunctus in imo,
 Festinat Cameracensem devotus ad urbem,
 Pontifici patrique pio commissa fatendo
 Procidit, et genua amplectens genibusque volutans.
 Quem mox Romuleam contendere jussit ad urbem,
 Gandens excelsa mutatum sic fore dextra,
 Indicens agapem simul et jejunia crebra.

Arci Martinus Romanæ papa beatus
 Præesse videbatur sancte, pariterque prodesse.
 Huic sua Morosus deplorans crimina prorsus,
 Ilicet a noxa meruit laxari omni,
 Accipit et veniam simplex confessio gratam.
 Indeptus votum, natale reversus ad arvum,
 A dicto jam præsule eo donatur honore,
 Quem valeat quis græcizans a sorte vocare.
 Romana posthæc repedabat ab urbe secundo
 Sumit et inde gradum sub eodem presbyteratus.
 Tunc et Laubaci repetit deserta locelli,
 Serviat ut Christo, fuerat quo pessime prædo.
 Lobia prædonis tunc cellula fit famulantis.
 Christo tuncque loci consurgunt culmina nostri
 Pulchro structore, fuerant quæ fœda latrone :
 Prædandique locus flendi transfertur in usus.
 Crimine prolapsus sed reddit justificatum
 Gratia summa Dei, donans peccata fatenti :
 Convertuntur ibi famulantia Cuncticreanti
 Agmina multorum, ditantia forte locellum.
 Præfuit his igitur Pater ipse et profuit, augens
 Tam fundos, numerum tum multiplicavit eorum.
 Cui successores adjutoresque fuere.

Quorum nominibus fortuna fuit caruisse.
 Ipse sub hæc alias commigrans, Crispiniensem
 Forte, sui de fontis aqua crispante vocatam,
 Condidit ecclesiam, divina oracula honorans,
 Et cedens Laubaca tuis o plantula ramis.
 Sic etiam Paulus fuerat jam cedere jussus,
 Postposuitque Phryges : spectatur quippe Johannes.
 Tunc fratres gemini, Dagoberto rege creati,

A Francorum gentem simili nec sorte duellem
 Secernunt sceptris ; Chlodoveus Belgica segnis
 Regni sceptrum tenens, sed nil laudabile linquens,
 Tres itidem segnes proprio de semine fratres
 Liquit Hlotharium, Hildricum, et Teodericum.
 Alter at in sceptris Austrum Sigibertus agebat,
 Suffretius nomen dederat, cui Mettius urbe.
 Qui quia privatum doluit se germine prolem,
 Ad stirpem sobolum non unquam deficientum
 Hinc illinc duodena viris cœnobis sanctis
 Struxit, apostolica valeant ubi vivere norma,
 Munificaque manu ditavit divite censu.

Tunc et Pippinum nobis ea tempora primum
 Mittunt illustrem, rebus vel honore potentem :
 B Cui generat binas conjunx Itaberga sorores ;
 Beggam, Gertrudem, Grimoaldum : quem aala prio-

[rem
 Regia dignata est, quique auctor erat Stabulensis,
 Sancte Remacle, monasterii tecum ædificandi.
 Cujus adoptando majestas regia prolem
 Fecerat esse suam : sed post hæc natus et ipsi
 Qui succedat ei, donatur munere Christi.
 Quem pater ut regnet, fidei mandat Grimoaldi.
 Ille suum potius voluit succedere natum.
 Accipit hoc gravius condemnans rex Chlodoveus,
 Hildricumque suum regem facit Austrasiorum.

Verum Gertrudis sacrata virginitate
 Floruit et signis : sed Beggam sorte jugalem
 C Ansigisus habet, Arnulfi filius almi,
 Regius ex atavis quem compsit germine sanguis.
 Alter Pippinus horum est de sanguine natus,
 Cui proprium dat nomen avus : sed et omnia prorsus
 Quæ sibi sunt, sed et esse queunt, huic prædia re-

[dunt.
 Qui patris mortem dirum mutatus in hostem,
 Atque Theoderico minitandi bella subacto,
 Ipse potestatem nanciscens sceptrigeralem
 Nectit sceptrum suis etiam confinia sceptris.
 Cujus largifluis permaxima Lobia donis
 Augmentata, statum sumpsit per sæcula sum-

[num ;
 D Ursmarumque sacrum meritis super omnia dignum
 Mandat evangelicæ spargentem semina vitæ,
 Laubacumque gregem pascendum tradit eidem.
 De cujus vita meritorum laude beata
 Pauca locuturis adsit pia Cunctipotentis
 Gratia, pontificem faciat quæ laude celebrem,
 Plurima perspicuum quem reddunt gesta bonorum.

Ursmarus sanctus meritis et honore coruscus,
 Nobilitate cluens, morum probitate nitescens,
 Commendant almæ gestis præconia vitæ
 Quod natale proprium, o Teoracia, pago
 Sumpserit, et villa, quam fama Fleon vocitavit
 Cujus vicinas perlambit Samber arenas.